

Nro. 38.

A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Pénteken Május 15-ik napján 1812-ik
esztendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B é t s.

Tegnap, úgymint, e' folyó Majus hólnapnak
14-ik napján reggeli 5 órakor, Császár és Csá-
szárné Eő Felségek mintegy húsz kotsival in-
nen Drezdába útaztak, a' hová a' Fels. Frantzia
Császár és Császárné is várattatnak. Felséges
Urunk és Asszonyunk 14 nap múlva ide vissza
jönnek. — Tegnapelőtt este Status 's Con-
ferentialis és a' külső dolgokra ügyelő minister
Gróf Metternich Eő Excellentiája is oda, tud-
niülk Drezdába útazott. Eő Csász. és Ap. Ki-
rályi Felségekkel együtt útaznak Gróf Wrba
Cs. Kir. Udvari Fő Kamarás Úr Eő Excellenti-
ája, Feldmarsal Lajtnant Gróf Klenu, General
Major és Adjutans Kutsera; Udvari Kamarások

Hertzeg *Kinsky*, Gróf *Zichy Ferentz*, Gr. *Hoyos*, Gr. *Wrbna Miklós*, és Gr. *Trautmansdorf*. Nem különben a' Fels. Császárné udvari fő mestere, és udvari fő mesternéje, Gr. *Althan*, és *Althan* Grófné, és három udvari dámák, úgymint *Metcernich*, *Lazunsky*, és *O Donel* Grófnék. — A' Párisi Csász. udvarnál lévő Anstriai első rangú Követ lovasság Generálissa, Hertzeg *Schwarzenberg Károly* a' múlt hétfőn ide érkezvén, azt a' hírt hozta magával, hogy a' Fels. Frantzia Császár és Császárné, e' folyó Majus 8-ik napján indultak el Párisból Drézda felé.

Magyar Ország.

A' Posonyban lévő Ország gyűlése, e' folyó Május 5-ik napján a' 109-ik, 7-ikén a' 110-ik; 8-ikán a' 111-ik; 9-ikén a' 113-ik ülését tartotta. — Az Eő Felsége kegyelmes rendelése szerint, a' Posonyi Ország Gyűlésnek, e' folyó hónap 12-ikén el kellett volna végződnie egynéhány nappal.

A' Sz. György Sz. Kir. város organizáltatott polgári katonaság zászlójának fel szenteltetése e' folyó hónap harmadik napján tartatott. Minekutánna ez a' polgári katonaság a' nevezett napon, reggeli 9 órakor fegyveresen parádéba ki állott volna, a' kegyes Szerzetbéli Rend templomában, a' Hertzeg *Lichtenstein Mórítz* vasas regementjéből való több tiszteknek, a' városi Magistratusnak, és több fő rangú lakosoknak és polgárságnak jelenlétekben, az oda való Plébánus Úr nagy misét mondott. A' zászlónak meg szenteltetése után, mellyet Gr. *Zichy Ferentz* né, született *Lodron* Grófné Eő Excellentiája

egy szép pánthikával felékesítetett vala, az a' polgári katonaság eleibe vitetett, a' Sz. Háromság, a' Felséges Császár, Nádor Ispány Eő Cs. Kir. Fő Hertzegsége, és a' fellyebb nevezett Grófné. nevekben, ennek képviselője, oda való polgár mesterné Szegner Asszony a' szegeket abba béverte. E' meg lévén az oda való Parochus Úr, a' zászló meg szenteltetéséről, a' Fels. Uralkodó Fejedelemlenek tartozó engedelmességről igen szép és gyökeres beszédet mondott, és minekutánna a' templomban Te Deum laudamus tartatott és ezen tzeremonia elvégződött vólna, a' fent nevezett Grófné Eő Excellentiája, mint azon fel szentelt zászlónak annya, noha változó egészsége miatt maga jelen nem lehetett, a' városi Magistratust, a' jelen vólt Tiszt. Papságot, a' polgári katonaságnak tisztjeit, és azon város előkelő tagjait gazdagon meg vendéglette.

Frantzia Birodalom.

A' Párisi közönséges újság levelek szerint Frantzia Császár és Császárné Eő Felségek e' folyó Május 8-ik napján indultak el Párisból Drézda felé számos hintókkal és kísérő katonaság fedezése alatt. Kedves első szülött magzatjok és szemek fénye othon maradván fő udvari mesternéje Montesquieu asszonyság hív gondviselésére bízott. Valamint a' Frantzia Birodalomban, úgy Németországban is, a' mellyre Eő Csász. Kir. Felségeknek utazni kellett, számos posta lovak tartattak készen számokra. A' Frankfurti nagy Hertzegségben, a' Frankfurt városi fő polgármester, a' polgári előjárók még Május 1-ső napján parantsolatot vettek az eránt, hogy egy

útazó nagy vendégnek illendőképen leendő tiszteletére azon Fejedelemség határaitra mennyenek. Ezek az útazó Fels. személyek egy éjjel Aschaffenburgban háltak, a' hová a' Frankfurti nagy Hertzegi palotából sok fényes és költséges házi bútorok vitettek. — A' Párisi tudósítások szerint, az alatt, míg *Napoleon* Császár az Orosz Csász. armádiával való dolgát el végzi, a' Fels. Frantzia Császárné *Drezdában*, Fels. Urunk testvér nényénél *Mária Trézia* Szakszoniai Kir. hertzeg *Antal* hitves társánál fog maradni. Mivel a' Warsaui tudósítások szerint az Oroszok ellen rendelt Frantzia hadi seregek Warsaunál, Graudentznél, és Thornnál a' Vistula folyóvízen már által mentek, abból azt lehet ítélni, hogy az Oroszokkal való verekedés ma hólnap el fog kezdődni.

Szicília Ország.

A' Máltai szigetből küldött levelek azt tartják, hogy ebben az országban semmi valóságos tsendesség nintsen, hanem hogy az Angliával meg nem elégedő rész titkon szüntelen ellene dolgozik, és hogy mind addig, míg a' volt Királyné, 's az ő részén valók azon szigetből ki nem küldetnek, tökéletes tsendességet reményleni nem is lehet.

A' 20 ik Aprilisi Nápolyi újság levelek, az úgy nevezett *Gazetta Britannica* Zsurnásból, melly Messinába adattatik ki, következő tzikelyt foglalnak magokban: „A' Palermói tudósítások szerint, az új ministerek a' reájok bízott hivatalokba már bé léptek, és fárádhatatlanul a' Status gazdálkodás vizsgálódásába foglalatoss-

kodnak, hogy annál fogva jobb rendet, 's jobb gazdaságot vihessenek oda bé, mivel egyedül a' bölts takarékoság által lehet ezt az áldott szigetet virágzó állapotba helyheztetni. Úgy tétzik, hogy a' mostani miniszterektől sok jót vár az oda való Publikum. A' mi értelmünk szerént meg is fognak ők felelni a' várakozásnak, tsak hogy mi is figyelmetessé tegyük a' Sziciliai jó népet arra, hogy az illy reformatio, az az, újítás nem tsak okosságot és fedhetetlenséget, hanem időt is kíván. Azonban már elkezdődött a' dolog, *dimidium facti, qui bene coëpit habet*, az az, a' ki a' dolgot jól kezdette, már annak felét meg nyerte. Illó, hogy a' minisztereknek foglalatosságokat tsendességgel várja el a' Publikum, és ne ügyéljen a' rossz tanácsosoknak szavaikra.

BCU Orosz Birodalom, Library Cluj

A' Chersoni Fő Kormányozó hertzeg *Richelieu* Aprilis 14 ik napján Pétersburgba ment. Néhány újságok azt tartják, hogy ő is egy Orosz ármádiát fogna a' Frantziák ellen vezérelni. Sokan el nem hitethetik magókkal, hogy erre a' híres Frantzia emigrans Generálra illy dolgot bízhatná a' Pétersburgi Cs. Udvar; de ha *Langeron* hasonlóképen Frantzia emigrans Generálra bízhatta a' maga hadi népét, miért ne bízhatná *Richelieu* hertzegre is?

A' miképen ennekelőtte már írtuk, az Orosz Birodalombéli hadi dolgokra ügyelő Minister *Barclaj de Tolli*, a' napnyugoti első ármádiának fő vezérévé tétetett, 's ahhoz már el is ment. Az ő távol létében General-Lajtnant *Gortsakow* fogja az ő hivatalját folytatni. — General Major *Gr. Woronzow* és a' Smolesnki hadi Kormányozó

General Major *Buchmetjew* rendeltettek az első és második napnyúgoti ármádiáknál lévő grana-
tíros osztályoknak kormányozásokra.

A' Pétersburgi udvari újságoknak 14-ik Apri-
lisi darabjában mind azok a' tárgyak, mellyek
a' Frantzia Megtartó Tanátsnak gyűllésében elő
fordúltak, és meg is határozottak, szórúl szóra
kiadattattak. Egyszersmind azon Frantzia hadi
seregeknek számok is, mellyek a' Berlini offici-
alis újság levelek szerént Német Országon keresz-
tül Lengyel Országba marsiroztak.

Török Birodalom.

Az Orosz hadi seregeknek Sistov és Silistria
mellett a' Duuán lett általmenetelek figyelmetesek-
ké tették a' muzulmannokat, a' Diván minden
feié parantsolatokat küldött az új táborozásra
való készületeknek siettetésekre, a' nagy Vezir
ármádiájának meg erősíttetésére Romaniában ki
rendelt hadi seregek mindenütt mozdulásban van-
nak, és az Ázsiai helytartó Basák is nagy erő-
vel mennek a' nagy Vezér segítségére, kiket
mindazáltal a' hegyekben el olvadt havakból
támadt nagy vízáradások, kiváltképen a' Mariza
folyóvíznek özönei Drinápoly vidékéen, útjokban
felette akadályoztatnak. — Ennek a' városnak
külső városait egészen bé borította a' nagy víz,
annyira, hogy azokban 200 házaknál több om-
lott össze. A' Konstantzinápolyból a' Nagy Ve-
zér táborába, 's onnan vissza menő tatárok, vagy
kuritok sokszor több napokig kéntelenek vára-
kozni.

A' Bucharesti Divánhoz küldött parantsolat
szerént, Oláh országban, minden két lakos egy
vasas szekeret tartozik a' táborba küldeni, a

melly parantsolat ha végre hajta'ódik, az illy szekereknek számok 15 ezerre reá fog menni. Nem különben minden adófizető, minden halasztás nélkül 30 piastert tartozik adni a' Török armádia számára szükséges dolgoknak meg szerzésekre. Mind ezekből azt ítélik a' Móldvai és Oláh országi lakosok, hogy a' FényesPorta egész erővel fogja ez idén a' háborút folytatni.

A' Bukaresti tudósítások azt tartják, hogy a' Petersburgi Csász. Udvarnak meg hatalmazott követje *Italinsky Úr*, azoknak a' Török meghatalmazott követeknek, minekelőtte onnan elmentek volna, újabb és igen hasznos békességes feltételeket terjesztett volna eléikbe; de hogy sem mire sem állottak, és minden vég nélkül eltávoztak onnan, sem mire sem akarván a' Diván állani, a' mit a' Pétersburgi Csász. Udvar kívánt vala.

S z e r v i a .

A' Szerviai insurgenseknek híres, és e' folyó századnak kezdetétől fogva minden Európai országokban esméretes Szerviai vezérről *Czerny Györgyről* e' világ újabb történeteinek elegyes könyvében (*in den Miscellen der neuesten Weltkunde*) következő jegyzéseket olvasunk: *Czerni György* Belgrád szomszédtságában született, a' ki első ifjúságától fogva mindenkör engesztelhetlen gyűlöléssel viseltetett a' Törökök ellen, a' kiknek vas páltzajok alatt nyögött az ő házája. Midőn ifjú korában, Belgrádban egy muzulmannal az útzán öszve találkozott, 's attól az útból ki lépni parantsoltatott, sőt ha azt nem mivelné, halállal fenyegettetett volna, a' dőlős Törököt *Czerni* meg előzte, 's egy két élű késsel

által ütvén a' földre terítette. A' reá következhető veszedelemtől félvén, hazájából Erdély Országba szökött, 's ott 28 esztendő's korában Csász. Kir. hadi szolgálatba állott, 's rövid idő alatt altiszté-tétegett. De ott is üldözvén őtet a' bal szerentse, kénytelen volt onnan is el szökni. Nidőn kapitánnya bizonyos hibájáért őtet meg büntettetni akarta volna, *Czerni György* őtet agyon ütötte, és kénytelen volt a' büntetésnek eltávoztatása végett hazájába vissza menni."

„De ott sem tartván magát bátorságosnak, magának újabb élet módját választott, haramják bazsájává lett, és tzimborás társaival úton útfélen tolvajkodott, minden úton járókat, a' kiket előutól talált' mindenektől meg fosztott, kiváltképen a' muzulmannokkal igen kegyetlenül bánt, és sem feleségeiknek, sem gyermekeiknek, sem véneiknek nem kedvezett, egy szóval igen kegyetlenül bánt velek. Ezek is magokért bosszút állani kívánván, 26 Szerviai nevezetes embereket, sőt egy Archimandritát is, az az, Görög fő Papot halálra ítélték, és fegyveres kézzel mentek a' *Czerni György* haramja társai ellen.

Ez a' nagyon elhíresédett harambasa sok követőket kapott a' maga hazafiai közzül, egyedül koros időbéli atya hagyta őtet el, gyakorlott kegyetlenségét, sok ártatlan embereknek véreket, a' fenyegető veszedelmet, és hazájának végső romlását hányván szemekre. Akármint igyekezett legyen *Czerny György* édes atyát, a' ki mind őtet, mind gonosz tzimborás társait a' Törökök kezébe akarta adni, feltételétől elvonni, de sem mire sem mehetett vele, az öreg *Czerny* Belgrádba vissza indul, a' fia utánna ered, és mi

nekutánna semmi okokkal meg nem tántoríthatta volna éces attyát, őtet főbe lötte. — Sokáig és gyakorta viaskodott a' Törökök ellen, és mivel tudatlan czimborás társai az Európai hadi mesterséget nem értették, úgy mint ő, nehezen is vehetett rajtok diadalmat. Mindazáltal lassan lassan azok is hozzá szoktak a' győzelemhez, és Czerny szerentsés tettei által meg bátorítottván addig való erdei barlangjait, a' mellyekben akkor bújkált vala, el hagyta, tzimborás társaival együtt Belgrád alá nyomúlt, annak erőségét ostrom alá vette, 's végtére 1806 ik esztendőben, December első napján, az abban fekvő török katonákat a' meg hódolásra kényszerítette. Illyenképpen szolgálta ezen pallérozatlan embernek elnyomatásban volt hazájának megszabadítására a' szerentse, 's illyen módon nyitott ő magának a' fő hadi vezérségre út. — Belgrádnak ostromoltatása alatt a' Szerviai nevezetesebb nemeseknek küldöttjeik Semedriában öszve gyűlvén, azon tartomány kormányát a' Szerviai Érsekre bízták. Ez a' gyűllés nemcsak a' polgári igazgatást, hanem a' törvénytévő hatalmat, és az insurgens ármádiának fő vezérségét is magára vállalta, melly fülébe menvén Czerny Györgynek, leg ottan Semedriába ment, a' Synodus vagy Zsinat végzéseit semmivé tette, 's illy szókat ragasztott mondásához: *A' míg Czerny György él, soha senki eleibe nem hág,* elegendő ő a' kormányozásra, ő senki tanácsa nélkül nem szűkölködik s. a. t. Ezen idő pontyától fogva tellyes hatalommal uralkodik a' Szervusokon és a' Belgrádi Tanátson, mindent szabad tettése szerint mivel, és az Orosz Tanátson

Rodophinikin, kinek igazgatása alatt a' Belgrádi Tanács dolgozik, kéntelen az ő törvénytelen tselekedetét politika okokra nézve el tűrni. A' múlt esztendőben ez a' kegyetlen ember a' maga testvér ötsét néhány hibájáért felakasztatta.

*
A' *Generál Miranda élete históriájának*
folytatása.

Sir Home Popham Anglus Admiralis, a' ki a' *Buenos-Ayres*, és *Montevideo* ellen tett szerentsétlen próba, tételéeri hadi törvényszék eleibe idéztetett, magát védelmező írásában sok oly környűllállásokat hordott elő, mellyek ezen tárgynak világosítására szolgálnak. — *Pith* ministernek, úgy mond ő, mindenkor igen kedves proiectuma volt a' déli Amérikáknak meg támadása, régulta azt hányta vetette elméjében, és még előbbi ministersége alatt meg istette az ez eránt való intézeteket, és egyedül politika okok hátráltatták őtet annak eszközlésében. A' midőn én, 1804-ik esztendőben a' kormányom alatt való hajósereggel a' Boulognei kikötőhelyet zárva tartottam volna, szorgalmatosan leveleztem az akkori Admiralis (tengeri Tanács) előülőjével Lord *Melville*vel a' *Miranda* proiectumáról, és hogy ezen Generállissal zemélyesen beszélgethessék, 's vele együtt a' Spanyol Országhoz tartozó déli Amériikai birtokok ellen kezdendő háborúnak eszközeiről traktálhassak, Londonba hívattattam. Néhány napokkal annakutánna minden kitsinált plánnjainkat, és az azoknak eszközlésekre szolgáló intézeteinket *Pith* minister eleibe terjesztettem, 's meg határoztam, és valósággal a' *Diadem* nevű spanyol hadakozó hajónak kormányozása, melly

ezen expeditiora rendeltetett vala, reám bízottott."

„Mivel pedig, a' mint néhai *Pith* minister ezen Admirálisnak mondotta vala, egy újabb coalitio, avagy öszve szövetezésre nézve, akkor az Orosz Birodalommal alkudozás volt, és Sándor Császár egyátallyában azt akarta, hogy azon coalitíóba Spanyol Ország is részesüljön, azon dolog el halasztatott. Mind addig, így szól *Pith* minister, míg a' Madritti kabinet, magát meg nem határozza; el nem lehet azon expeditiót vagy háborút kezdeni; azon esetre mindazáltal, ha Spanyol Ország azon coalitíóba bé nem lép, leg ottan minden déli Amerikai birtokait meg kell támadni."

A' mint láttuk, ezek a' politika halogatások okozták azt, hogy végtére mind Generál *Miranda*, mind az ő biráti és tzimborási minden békességés türéseket el veszítették. Azonközben az utolsóbbak az északi Amerikai szabad Statusokba, és a' Trinidadi szigetbe menvén, ott új követőket verbuáltak magok mellé, 's Generál *Mirandát* arra bírták, hogy Londont oda haggya, a' ki onnan lett elmenetslekor bizonyos ígéretek, ajánlásokat, és nagy summa pénzt is nyert.

Az északi Amerikai szabad Statusok Angliánál is jobban kívánták a' Déli Amerikai tartományokat megnyerni. Ezen tekintetben két részre hajlók voltak, úgymint az úgy nevezett *Federalisták*, a' kik nagyon ragázkodtak Angliához, és a' Ministereknek minden feltételeiket előmozdítani igyekeztek, és a' *Demokraták*, a' kik mástól nem függő Statusoknak akarták azt tenni. Az elsőbbeknek, úgymint a' *Federalisták*knak

részeken volt az akkori Praesidense az északi Ámerikai Respublikának *Adams* úr, a' ki egyedül a' Frantzia és Spanyol Országoktól való félelemből vetette meg a' Generál *Miranda* feltételeit; a' *Demokratáknak* részeken volt azon Respublikának akkori Vice Praesidense *Burr* *Aron*, a' ki világosan ki nyilatkoztatta, hogy ő a' déli Ámerikának Spanyol Országhoz tartozó részét revoluzióba akarta ejteni. — Ezen gondolat és szándék foglalta el az északi Ámerikai ifjú gondolkozású lakosokat is, 's ilyenképen mind a' két rendbélieknél, tudniillik, mind a' Foderalistáknál, mind a' Demokratáknál kedvességet talált Generál *Miranda*. — *A többit másszor.*

A most folyó hónapban fénylő planetákról.

Az égi két nagy testek, úgymint *Jupiter* és *Vénus*, mint fényes tsillagok, néhány időtől fogva, esténként szépen világosítják az ég kárpitjának napnyugoti részét. Alól, jobb felől igen szépen világoskodik a' *Vénus*, és mind közelebb közelebb megyen a' *Jupiter*hez bal kézre fel felé. E' folyó Május 10-ikének estéjén a' Kettősnek lábainál lenni láttattak, és a' *Vénus* 2. grácitással, 's 50 minutummal *Jupiter* felett, de még is igen messze vannak egymástól az ég és föld közt való üregben, és akkor a' *Vénus* mintegy 17, a' *Jupiter* pedig 121 millióm mértföld messzeségre volt a' földtől. Azután *Jupiter*től balra megy a' *Vénus* mind addig, míg ez Junius első napjaiban esteli, hajnalkor szemeink elől eltűnik, ekkorban *Vénus*t még Junius hónapban is világosan lehet látni.

Prágai Kir. Astronomus *Dávid* úr következő astronomiai jegyzéseket tett e' tárgyról.

„Ennek az esztendőnek folyásában, Aprilis hólnap közepében egyszersmind négy planéták láttatnak este az égen, úgymint: *Merkur*, *Vénus*, *Márs*, és *Jupiter*. A' *Merkur* a' Kos jegyben, *Vénus* a' bikában, *Márs* is a' kosban, *Jupiter* pedig a' Kettősnek lábainál láttatnak. Esteli 3 óra után Merkurt, melly Aprilis 19 ik napján leg távolabb vólt a' naptól, könnyebben lehetett szemmel látni, mint messze látó tsóvel; Merkur és Márs a' világos esti hajnalban láthatatlanok; ellenben Vénus mint esteli tsillag annál világosabb és fényesebb, mivel mind távolabb távolabb megyen a' naptól, és Majus 25 ikén, napkelet felé leg messzebb távozik attól. Ezen mozgódásaiban közelgét a' leg jobban fénylő Jupiterhez, és Május 10-ikének estéjén ahoz olly közel lesz, hogy észak felé, kevés héján, három grádsra leszen attól.“

„Mivel ennek a' két planétának, úgymint Vénusnak és Jupiternek, leg fényesebb és legnagyobb világok van, azoknak látások annál ditsőségesebb leszen, mivel igen ritkán szokott illy módon láttatni. De sokkal ritkább és ditsőségesebb lenne ez a' jelenség, ha az esteli tsillag 30 vagy 40 grádus messzeségre lenne a' naptól, és ilyenkor fényes nappal is tsupa szemekkel meg lehetne azt látni. — Aprilis 19-ikén 1801-ik esztendőben, 40 grádsra vólt távol az esteli tsillag a' naptól, a' midőn könnyen lehetett azt látni. Mivel az illy égi jelenések minden 8-ik esztendőben elő szoktak fordulni, 1809-ik esztendőben is világosan lehetett a' Vénus planétát látni nappal, és 1817-ikben, ha 30 vagy

40 grádusra leszen a' naptól, hasonlóképen látható fog lenni.

Ásványos vízről való másodszori Tudósítás.

Négy esztendővel ennekelőtte Sz. Kir. Győr belső városában egy ásványos (mineralis) víz találtatott, melly a' nyavalyás emberi nemzetnek javára mostan tudtára adattatik. Ezt az orvos vizet a' Pesti nemes orvosi Karnak akarattyához képest, néhai Tek. *Winterl Jakob* Professor Úr szoros kémiai bontásra fogta, 's azt meg vizsgálván, ezen víz tulajdonosságának, a' kémiai bontással együtt ok levelet is adott, mellyből rövidségnek okáért itten csak a' következők hozattnak elő: a' meg vizsgáltatott víz felette sok fél savanyú vasat, sok ammoniát, és szén savanyt, azon felül salétromot, kénsavanyú hamuzsirt, és tajték földet (magnesiát) foglal magában.

A' fellyebb említett kémiai bontás valójában meg mutatja, hogy ennek alkotó részeire nézve más ásványos vizektől különböző víznek nem kevés orvosi erővel tellyesnek, és kiváltképen a' merő részeknek gyengeségekkel öszve kaptsolatott különbféle nyavalyákban hasznosnak kell lenni. Úgymint a' nehéz emésztésben, főképen a' turhásban, a' belekben meg rekedett szelektől eredett hosszas nyavalyákban (*flatulentia chronica*), a' has ürege belső részeinek dugultságokban, az idős sárgaságban, a' gyengeség okozta súlyben (*haemorrhoidales affectiones asthenicae*), a' városi lakosok közt mostanság el hatalmazott mirigyben, az angoly betegségben, a' gyengeség nemzette köszvényben (*arthritis alonis*), a' régi kiütésekben (*impetigo chronica*), a' szélessen ki terjedt orbantzban (*herpes*), a' halavány kórság.

an (*chlórosis*), a' nemző tagoknak érszabású fo-
yásokban, a' maga fertéztetésből származott
gyengeségekben az ifjaknak, a' gyengeség faj-
totta száraz fájdalomban (*rheumatalgia astheni-
ca*), a' lép kórságban (*hipochondriasis*), a' resz-
ketségben, a' máj szakadásban (*paralysis*), a'
méhkórságban (*hysteriasis*), az in-rángatódás-
ban.

Az említett nyavalyák közzül ezen vízzel
négy esztendők elforgása alatt lett szerentsés meg-
orvosoltatásoknak, nemtsak a' főrendhéli Urak
és allrendbéliek bizonyosági, hanem több orvosi
bizonyosság levelekkel megerősítetett szép és hasz-
nos tapasztalások is tétettek.

Használni lehet ezt a' vizet akár fürdő, akár
italképen, tsak hogy a' vízzel való élés a' be-
tegségnek indulatjához, és a' betegnek termé-
szetéhez képeest illően rendeltessék a' gyakorló
orvostól. — A' vidéki fürdő vendégeknek szá-
mokra néhány különös szobák késszen tartatnak.
A' kik pedig messze lakván meg akarnák, azt ma-
goknak szerezni, azoknak lepetsételt Rojtsi üve-
gekben, itt helyben 24 krajtzáron fog adattatni.
— Kélt Győrben, Május 6-ik napján, 1812-ik
esztendőben.

Csomay Sándor.

czen ásványos víznek tulaj-
donossa.

Másodszori Tudósítás.

Egy Bétsi fiatal ember szándékoznék vala-
melly Méltóságos Urasághoz, mint Komornyik,
vagy mint házi Pictor bé állani, ki is mind mes-
terségére, mind pedig szolgálatjára való nézve
alkalmatosnak fog találtatni. Azért, a' mely

méltóságnak reá szüksége volna, méltóztasson Győrben lakozó *Schatten Ferentz* Könyvárosuál felőle több tudósítást venni.

Előszöri Híradás.

Mindeneknek, a' kiknek illik, tudokra adatik, hogy *Horváth György* Bétsi polgár és Magyar Szabó mester *Lekáry* volt Szabó mestertől mesterségét által vévén, azt szorgalmatossá gyakorolni, és mind az itt lakó Magyar Uraságoknak, mind a' Magyar Országban lévőeknek, a' kik az ő szolgálatjával élni kívánnak, leg nagyobb készséggel, és szép, 's óltsó munkával fog egyszersmindszolgálni, és tellyes bizodalommal van az eránt, hogy valamint *Lekáry* Szabó mester munkájával, úgy az ővével is meg fognak azok az Uraságok elégedni, a' kik az ő szolgálatjával élni kívánnak. — Lakása van a' belső városban a' *Freyungon*, a' Hammer serházban, a' 166 ik szám alatt való házban, a' második emeletben.

J e l e n t é s.

A' Teutonicus, vagy Német vitézi Rendhez tartozó Sürriában, Fridau szomszédiségében, a' Magyar 's Horváth Ország határán fekvő Grosz Sonntagi Commenderiában, az az, örökségben, e' folyó 1812-ik esztendőben, a' jövő Junius első napján 142 darab igen szép növésű és friss gyümölsű szép tzitrom, és narantsfák fognak kótya-vetye által, nagyobb és kisebb számban, illendő áron eladattatni. A' kiknek kedvek; leszzen ezen gyümölsű fáknak meg vételekre, bizvást jelenthetik magokat az említett jószág tisztviselő Hivataljánál.

Jegyzés. A' jövő vasárnap kezdődő Pünkössti innep napokra nézve a' jövő kedden semmi újsággal nem szolgálhatunk a' Magy. Kurir tisztelt Olvasóinak.